

Vergaderjaar 2013–2014

33 750 VIII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2014

Nr. 60

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 november 2013

Op grond van de Kaderwet zelfstandige bestuursorganen vindt elke vijf jaar een beoordeling plaats van de doelmatigheid en doeltreffendheid van het Commissariaat voor de Media; het verslag daarvan wordt toegezonden aan beide Kamers der Staten-Generaal. Bijgaand treft u het tweede evaluatieverslag aan¹, dat betrekking heeft op de periode 2007–2011.²

Dit evaluatieverslag heeft drie onderdelen. Ten eerste een beschrijving van werkzaamheden en taakuitoefening in de periode 2007–2011, opgesteld door het Commissariaat voor de Media zelf.³ Het geeft een goed overzicht van de diverse taken die het Commissariaat vervult. Daarnaast heb ik een onafhankelijk onderzoek laten uitvoeren door DSP-Groep met als centrale vraagstelling of de wettelijke taken goed zijn vervuld in de periode 2007–2011 en of het Commissariaat uitvoering geeft aan zijn missie. Daarbij is onderzocht of de interne organisatie en bedrijfsvoering adequaat zijn en hoe de diverse *stakeholders* oordelen over het functioneren van het Commissariaat.⁴ Tenslotte heb ik het Commissariaat uitgenodigd om zijn reactie te geven op het evaluatierapport van DSP-Groep. Die reactie gaat als derde bijlage bij deze brief.⁵

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer

² Het eerste evaluatieverslag had betrekking op de periode 2003–2006 en werd aan de Kamer toegezonden bij brief van 16 juli 2008, Kamerstuk 31 200 VIII, nr. 201

³ *Beschrijving van werkzaamheden en taakuitoefening 2007–2011*, Commissariaat voor de Media, Hilversum, 2012.

⁴ *Evaluatie Commissariaat voor de Media 2007–2011*, DSP-Groep, Amsterdam, 17 september 2013.

⁵ Brief Commissariaat voor de Media van 22 oktober 2013.

Bevindingen uit het evaluatierapport van DSP-Groep

Vervulling van de wettelijke taken

De vraag of het Commissariaat zijn wettelijke taken goed heeft vervuld, beantwoordt DSP-Groep over het algemeen positief. Dat blijkt onder meer uit het feit dat alle sanctiebesluiten van het Commissariaat (63 in deze evaluatieperiode) in bezwaar en beroep overeind zijn gebleven. In vergelijking met de vorige evaluatieperiode (2003–2006) is niet alleen het aantal sancties sterk teruggelopen (van 142 naar 63), ook het aantal bezwaarschriften is sterk gedaald (van 112 naar 10). Dat laatste zou een indicatie kunnen zijn, dat de nieuwe wijze van toezicht en handhaving – voorlichten en in de regel eerst waarschuwen om verdere overtredingen te voorkomen – ertoe leidt dat sancties eerder als «terecht» worden ervaren.

DSP-Groep oordeelt dat het Commissariaat duidelijke inspanningen verricht om een toegankelijke toezichthouder te worden. Over het algemeen wordt de toegankelijkheid positief gewaardeerd door stakeholders. Uitzondering hierop vormen de organisaties van regionale en lokale omroepen (resp. ROOS en OLON), evenals de koepels van gemeenten (VNG) en provincies (IPO). DSP-Groep adviseert dat het Commissariaat en deze organisaties een goed en open gesprek hierover met elkaar aangaan.

Interne organisatie van het Commissariaat

De formatie en financiële middelen van het Commissariaat zijn in de evaluatieperiode ongeveer gelijk gebleven. Tegelijkertijd nam de werklust toe:

- Het aantal omroepen waarop het Commissariaat toeziet, is toegenomen van 501 tot 823, een relatieve toename met 64%;
- Het aantal handhavingsverzoeken is eveneens toegenomen;
- Het medialandschap wordt door convergentie en vervaging tussen nationale en internationale grenzen complexer;
- Het aantal meldingen van nevenactiviteiten neemt toe en de toetsing ervan wordt complexer;
- Uitbreiding van het toezicht op audiovisuele activiteiten van omroepen op het internet;
- Doordat non-lineaire diensten onder het toezicht zijn komen te vallen, betekent dat een aanmerkelijke uitbreiding van het aantal toezichtsobjecten.

Gelet op al deze factoren – en in aanmerking genomen de over het algemeen positieve waardering van het Commissariaat door zijn stakeholders – meent DSP-Groep dat het Commissariaat doelmatig en doeltreffend functioneert.

Uitvoering geven aan de missie van het Commissariaat

Het Commissariaat verwoordt zijn missie als volgt: «Met het uitvoeren van zijn taken beoogt het Commissariaat de onafhankelijkheid, pluriformiteit en toegankelijkheid van het media-aanbod te beschermen en daarmee de vrije meningsvorming te ondersteunen».⁶

DSP-Groep concludeert, dat uit de werkzaamheden en de werkwijze van het Commissariaat valt af te leiden dat het Commissariaat staat voor een

⁶ Beschrijving van werkzaamheden en taakuitoefening 2007–2011, blz. 6.

onafhankelijk, pluriform en toegankelijk media-aanbod en daarmee voldoende uitvoering geeft aan zijn eigen missie.

Oordeel van stakeholders over het Commissariaat

DSP-Groep heeft interviews gehouden met een groot aantal stakeholders (o.a. Ministerie OCW, ACM/OPTA, Nicam, landelijke omroepen, OLON en ROOS, IPO en VNG) en concludeert dat de relaties tussen de stakeholders en het Commissariaat over het algemeen goed zijn te noemen, met uitzondering van IPO/ROOS en VNG/OLON, zoals hiervoor al opgemerkt.

Twee dossiers nader onderzocht

Op verzoek van OCW heeft DSP-Groep twee dossiers nader onderzocht en beoordeeld in termen van doelmatigheid en doeltreffendheid. Het gaat om het advies dat het Commissariaat aan OCW heeft uitgebracht inzake het vrijgeven van programmeergegevens en het terugdringen van de overschrijdingen van de maximum toegestane hoeveelheid televisiereclame per uur, door NPO, SBS en RTL.

In beide dossiers komt DSP-Groep tot de conclusie dat het Commissariaat doeltreffend en doelmatig heeft opgetreden.

Reactie van het Commissariaat op evaluatie DSP-Groep

Het Commissariaat stelt vast dat het rapport een positieve totaalindruk achter laat. Wat betreft de opmerkingen van provinciebesturen (IPO), ROOS, OLON en VNG ten aanzien van de toegankelijkheid en de tijdigheid van reacties van het Commissariaat realiseert het Commissariaat zich dat er verbeteringen aangebracht kunnen worden. Ruimschoots voor het verschijnen van het evaluatierapport heeft het Commissariaat stappen ondernomen om reactietermijnen te bekorten en de contacten met het veld verder te intensiveren.

Het Commissariaat acht het van groot belang om contact te hebben met het veld en aanspreekbaar te zijn voor stakeholders. Voorlichting vormt een belangrijke component in het toezicht. Ook vinden er zeer regelmatig mondelinge of schriftelijke consultaties plaats en is het Commissariaat dagelijks bereikbaar via een telefonisch spreekuur.

De aanbeveling van DSP-Groep om een open gesprek aan te gaan met IPO, VNG, ROOS en OLON heeft het Commissariaat dan ook van harte overgenomen.

Tenslotte

Uit het onafhankelijk onderzoek van DSP-Groep komt een overwegend positief beeld naar voren over het functioneren van het Commissariaat voor de Media in de periode 2007–2011. Dat stemt tot tevredenheid. Uiteraard is dat geen reden om achterover te leunen, noch voor het Commissariaat, noch voor mij. Het vormt wél een sterke motivatie om gezamenlijk te blijven werken aan een optimale uitvoering van de belangrijke taken die aan het Commissariaat voor de Media zijn opgedragen.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
S. Dekker